

17IT018992**Technische vragen en antwoorden algemeen bestuur 12 juli 2017**Agenda punt 2 Notulen en besluitenlijst*Voorstel tot wijziging notulen door de heer De Boer*

Op pag. 4 van de notulen onderaan ben ik aan het woord. Wat daar staat is niet correct.

Gelieve de tekst te wijzigen in:

De heer De Boer: Voorzitter. Een punt is in de eerste termijn niet aan de orde geweest en dat betreft de communicatie. Van dit project kan voor ons Waterschap een belangrijke exposure uitgaan bij een breed publiek. Ik lees daar niks over in de communicatieparagraaf. Ik zou het een gemiste kans vinden als hieraan door ons Waterschap, als koploper in dit duurzaamheidsproject, geen aandacht wordt besteed.

Antwoord

Deze notulenwijziging zal worden ingebracht ter vergadering.

Voorstel tot wijziging notulen door de heer Kocx

Bij 4.a Managementletter 2017-2 staat een tekst die niet helemaal duidelijk is of wellicht niet helemaal juist is opgenomen.

De tekst zoals ik die voorbereid had luidt: (kan zijn dat ik die niet zo precies heb uitgesproken, maar gaat om essentie welke hieronder onderstreept is)

"Fors lager resultaat, lees tegenvallers. Welke wij reeds in de financiële commissie hebben besproken.

Gelukkig wordt de tegenvaller van de switchtransactie conform de nieuwe kadernota niet in de exploitatierekening 2017 opgenomen zodat het fors lagere resultaat dan al een stuk beter wordt.

Wat ons wel zorgen baart zijn 2 zaken:

Wederom is het aantal VE's van bedrijven veel te laag ingeschat dan dat er werkelijk zijn, met als gevolg dat er door het bedrijfsleven bijna 1 miljoen euro meer belasting wordt betaald dan op basis van de begroting noodzakelijk is.

Dan de SNB ! Zie bijlage 3. Deze uitkomst kan wat onze fractie betreft nooit de bedoeling zijn geweest. Zoals nu beschreven wel een heel slechte deal voor ons waterschap. Dit rekenmodel kost ons ruim 800.000 euro terwijl de oorzaken juist niet bij ons liggen. Het zijn juist de andere waterschappen die veel meer slib aanleveren dan waarvoor ze zelf voor dit jaar hebben ingetekend."

Ook het antwoord van Dhr. Schots is waarschijnlijk niet volledig weergegeven;

Het lijkt nu of alles over BWB gaat terwijl het laatste deel op de SNB slaat.

Wellicht kan e.e.a. in overleg met Dhr. Schots nader aangepast c.q. gedetailleerd worden.

Antwoord

Deze notulenwijziging zal worden ingebracht ter vergadering.

Voorstel tot wijziging notulen door mevrouw Raedts

Misschien was ik in de vergadering niet altijd even duidelijk. Maar ik zou het op prijs stellen als op pagina 6 mijn inbreng in de notulen tekstueel worden aangepast. 'Mijn zorg is dat de afronding van drie watersysteemanalyses zijn doorgeschoven naar 2017'. Daar komtetc.

Antwoord

Deze notulenwijziging zal worden ingebracht ter vergadering.

Agendapunt 2 Actielijst**Fractie Water Natuurlijk**

AB 18 jan en 10 mei 2017: 'als proef zelf scannen site gemeente Hoogstraten inzake aangevraagde vergunningen'. WN verzoekt een 'smart' terugkoppeling van deze proef; suggestie: na een half jaar na schrijven, dus uiterlijk per half november terugkoppeling aan AB. Daarin ook een overzicht meenemen van de meldingen die vanuit de OMWB in deze periode zijn gekomen. Hoeveel en wanneer en welk type.

Antwoord

Dit is een bestuurlijke vraag.

Fractie Natuurterreinen**Vraag**

Tijdens de ABvergadering van 12 oktober 2016 heeft de fractie Natuurterreinen gevraagd naar ervaringen met burgerparticipatie bij een drietal inrichtingsmaatregelen, zoals opgenomen in Managementletter 2016-3. De voorzitter antwoordde toen dat het DB daarover onderling in gesprek is en het voornemen heeft het AB begin 2017 te informeren over haar bevindingen (succesfactoren, wat gaat minder goed, resultaten). Het is nu juli 2017 en deze toezegging staat, enigszins aangepast, nog steeds op de actie-en toezeggingenlijst. Nu eventueel als themasessie in het najaar. Het onderwerp wordt steeds actueler. In de reactie van het DB op de algemene beschouwingen staat het voornemen in de themabijeenkomst van het AB in december 2017 leerervaringen omtrent burgerparticipatie met het elkaar te delen. Het wordt steeds uitgesteld. Voorstel om onderwerp te agenderen tijdens thema AB van 13 september en de lessen uit het participatieproces project dijkversterking Geertruidenberg-Amertak hierin te betrekken.

Antwoord

Omdat de AB-vergadering van 30 augustus 2017 een bijzondere vergadering wordt in verband met de beëdiging van de nieuwe dijkgraaf, wordt de AB-vergadering van 13 september (deels) besluitvormend. Om het onderwerp Participatie recht te doen, is er voor gekozen dit onderwerp te agenderen voor het eerstkomende thema-AB daarna (nl. 13 december 2017).

Vraag

Hoe is de stand van zaken: Communicatie met Geertruidenberg en eventuele nieuwe informatie met betrekking tot het project dijkversterking Geertruidenberg-Amertak?

Antwoord

De portefeuillehouder zal hierover een mondelinge mededeling doen ter vergadering.

Agendapunt 3.a Kadernota 2018-2027

Fractie Natuurterreinen

Vraag

Pag 2, onderdeel 'samenwerking en participatie': Fractie Natuurterreinen heeft (ook) gevraagd naar het impulsplan voor participatie (s.v.p. aanvullen of corrigeren).

Antwoord

Dit is een terechte opmerking. De fractie Natuurterreinen had hier ook genoemd moet worden.

Vraag

Pag 3, opvolging huiskamer-overleggen wateroverlast 2015. Kunt u een overzicht geven van a) welke oplossingen toen zijn geformuleerd, b) welke daarvan reeds zijn uitgevoerd en c) welk deel nader wordt uitgewerkt en d) wat die nadere uitwerking inhoudt?

Antwoord

Naar aanleiding van de wateroverlast 2015 heeft in twee gebieden (Moerdijk en Drimmelen) overleg plaats gevonden met perceel eigenaren. In beiden gebieden kwamen rond de 35 knelpunten/verbeterpunten in het watersysteem naar voren. Iets meer dan de helft daarvan betrof punten in het operationele beheer (maaibeheer, schouw van watergangen) en verbeterpunten in de aan- en afvoer van het watersysteem. Deze punten zijn in overleg met betrokkenen besproken en daar waar mogelijk uitgevoerd. Een aantal andere punten waren meer fundamenteel van karakter en betrof bijvoorbeeld het peilbeheer in een aangepaste gebiedsregeling en het op grote schaal bufferen van water in combinatie met de mogelijke aanleg van een EVZ. Deze laatste categorie is nog in onderzoek of wordt momenteel in overleg met de betrokken perceeleigenaren verder uitgewerkt.

Vraag

Pag 3, Wateragenda 2030: wanneer wordt het AB betrokken bij de vormgeving van de Wateragenda 2030?

Antwoord

De Omgevingsvisie komt op 17 oktober 2017 als Ontwerp ter inspraak. Verwacht wordt dat medio augustus de conceptteksten hiervoor afgerond moeten zijn. De provincie werkt aan één totaalvisie op de fysieke leefomgeving voor Brabant, waar de wateragenda een bouwsteen voor is. Het tijdspad is zeer krap geweest, met weinig tijd om breed en interactief aan de bepaling van provinciale ambities, prioriteiten, verbindingen en samenwerking te werken. De wateragenda is met de vier DB's van de waterschappen in Brabant vormgegeven. Deze wateragenda vormt tevens een onderdeel in de strategie rond klimaatadaptatie. Rond dit onderwerp is een BOB-traject met het algemeen bestuur voorzien.

Fractie Water Natuurlijk

Vraag

Hoofdstuk 2.1 en 2.2

Wat is het uitgangspunt van BD bij grondverwerving ten aanzien van aantal hectares, of te besteden budget per jaar? Is er een maximum aan aantallen ha's en/of budget gesteld? Zo ja, welk?

Antwoord

Het waterschap heeft geen maximaal jaarlijks budget of maximaal aantal ha's per jaar voor grondverwerving. Het waterschap heeft een budget voor anticiperende grondaankopen tot € 4 miljoen. Zodra gronden worden ingezet voor een project, vloeit het budget vanuit het projectbudget terug naar deze pot voor anticiperende grondaankopen. Alle grondaankopen hoger dan € 200.000 worden ter besluitvorming aan het AB voorgelegd.

Vraag

Oftewel, wat is de huidige stellingname van BD t.a.v. het verwerven of hebben van een grondpositie en hoe actief is BD dus op de grondmarkt?

Antwoord

Het uitgangspunt is dat het waterschap alleen gronden verwerft die nodig zijn voor de eigen taakuitoefening of voor het nakomen van bestuurlijke afspraken. Dit kan ook betekenen dat het waterschap gronden verwerft die niet precies op de goede plek liggen, maar die gebruikt kunnen worden als ruilgrond. In het geval van samenwerkingsprojecten verwerft het waterschap in sommige gevallen ook voor de opgaven van een samenwerkingspartner (zoals een gemeente) en vindt er achteraf verrekening plaats.

Vraag

Is BD zich ervan bewust dat ook bij het GOB alle grond, vanuit het juridische principe van gelijkberechtiging, openbaar wordt aangeboden en verkocht? Daarmee is BD eventueel slechts 1 van de mogelijke geïnteresseerden in een stuk grond in een bepaald gebied. Hoe wordt de afweging binnen BD gemaakt om wel/niet op een dergelijke aankoop in te gaan of er zelfs 'voor te gaan'?

Antwoord

Het waterschap is zich bewust van het principe van gelijkberechtiging en houdt hier rekening mee als dit van toepassing is. Grondeigendom is voor het waterschap echter geen voorwaarde om een project uit te voeren. Opgaven kunnen ook gerealiseerd worden op gronden die in bezit zijn bij derden, mits de instandhouding en taakuitoefening voldoende is geborgd. Er zijn situaties waarin we als overheid een voorkeurspositie hebben om gronden te kopen (bijvoorbeeld bij restgronden van infrastructurele projecten). In dat geval maakt het waterschap de afweging of de gronden bruikbaar zijn voor het realiseren van onze opgaven. Als dat het geval is worden de gronden anticiperend aangekocht.

Vraag

Waterkwaliteit: ook al doen we de besluitvorming dit najaar hierover, er is al wel een voorkeur te zien voor 'een tandje erbij'. Wat betekent dit voor de begroting 2018? Kunt u scenario's voorbereiden, die in kader van besluitvormende bijeenkomst verder worden vastgesteld, maar waarvoor in ieder geval ruimte is in de begroting 2018? Er is al 8 ton financiële ruimte gevonden, maar dekt dit het tandje erbij? En hebben we zicht op eventueel meer?

Antwoord

Dit is een bestuurlijke vraag.

Wel kan ambtelijk het volgende worden opgemerkt. In het kader van het BOB-traject heeft er nog geen besluitvorming plaatsgevonden over een of meer tandjes erbij voor waterkwaliteit. De 8 ton financiële ruimte binnen de Kadernota is bedoeld voor maatregelen om de waterkwaliteit te verbeteren. Dat gaat om maatregelen die vanaf 2018 getroffen kunnen worden om invulling te geven aan de ambities van het Waterbeheerplan 2016-2021. In de adviesnota die wordt voorbereid ter besluitvorming over waterkwaliteit (AB van 25 oktober 2017) zullen opties worden voorgelegd voor een of meer tandjes erbij in de komende tien jaar (tot eind 2027) met daarbij een inschatting van de financiële consequenties. Het is dan aan het algemeen bestuur om te besluiten in hoeverre men extra financiële middelen wil reserveren voor waterkwaliteit.

Fractie Algemene Waterschaospartij**Technische vraag telefonisch ontvangen op maandag om 15.47 uur****Vraag**

Als de watersysteemheffing met 10 euro wordt vermeerderd, wat is dan ruw het netto jaarbedrag. Kan hier een richting aan worden gegeven?

Antwoord

Procedureel: technische vragen kunnen tot maandagochtend 9.00uur per e-mail worden ingediend.
Inhoudelijk: De vraag zoals deze hierboven is gesteld, is niet eenduidig te beantwoorden en ook niet duidelijk. Wat wordt bedoeld met netto-jaarbedrag? Het waterschap heeft niet één watersysteemheffing, maar meerdere:

- Ingezetenen
- Gebouwd
- Natuur
- Ongebouwd (verdeeld over wegen en overig)

Als één van deze tarieven met € 10,- stijgt, stijgen de andere tarieven naar rato mee. Voor welke watersysteemheffing moet dan de berekening plaatsvinden?

Agendapunt 3.b Aanvraag uitvoeringskrediet slibrooster en slibstudie Bath

Fractie PvdA

Vraag

Wordt het bij WBD gebruikt wc-papier uit rioolwater gehaald?

Zie het artikel van de nos <http://nos.nl/artikel/2180502-doorgespoeld-wc-papier-is-geldwaard.html>

Antwoord

Nee. Via het landelijke Energie Fabriek-platform blijft Brabantse Delta de ontwikkelingen wel op de voet volgen.

Agendapunt 3.d Aanvraag 1^e uitvoeringskrediet AWP 2.0

Fractie Bedrijven

Vraag

Er wordt gesteld dat uitdetaillering ook bij de andere varianten in de strategische studie tot hogere kosten zou leiden.

Waaruit blijkt dat? Zijn voor die andere varianten dan ook uitgedetailleerde ontwerpen inclusief uitgewerkte detail kosten gemaakt?

En zijn deze voor het AB beschikbaar zodat we zelf kunnen zien dat deze optie nog steeds de goedkoopste is?

Antwoord

De verschillende varianten zijn in de strategische studie "toekomstvisie AWP/Bath" met elkaar vergeleken. Ze staan vermeld in de samenvatting die als bijlage is toegevoegd onder de paragraaf "Alternatieve oplossingen".

Variant 1 is uitgedetailleerd en wordt in de adviesnota voorgelegd.

Variant 2 is gelijk aan variant 1, echter met de toevoeging dat een extra leidingdeel wordt verdubbeld. Afgezien van deze verdubbeling zou de uitdetaillering hiervan vergelijkbaar zijn – en tot vergelijkbare kostenconsequenties leiden. De strategische studie berekent variant 2 op 1,6x duurder t.o.v. variant 1.

Variant 3, 4 en 6 zijn oplossingen waarbij tekens op andere plaatsen een knip wordt gelegd in de AWP. Deze zijn 2 tot 5 keer duurder en vallen (nog steeds) buiten de kaders van de business case. Variant 5, waarbij de inrichting van de aanvoerende stelsels sterk gewijzigd wordt, is nooit op kosten gezet omdat deze variant voor dit moment niet realistisch was.

Variant 1 is de enige variant die verder is uitgewerkt. Hierbij wordt opgemerkt dat binnen variant 1 nog diverse technische oplossingen bestaan die op voorontwerp niveau wel nader zijn vergeleken. Het verschil in kosten is daarbij dermate marginaal dat deze geen rol hebben gespeeld in de afweging hiertussen.

Vraag

De oorspronkelijke begroting was € 40 miljoen met een nauwkeurigheid van +/- 50% .

De bedragen zijn nu een fors stuk hoger maar hoe nauwkeurig zijn de huidige bedragen? (of is er nog steeds zo'n hoge marge mogelijk)

En weten we nu zeker dat er voor de 1e fase nu geen andere (kostenverhogende) verrassingen meer zijn?

Antwoord

De onzekerheden die een eerste raming kenmerkt zijn nader ingevuld door op de nadere detaillering te ramen, risico's te benoemen en te beprijzen en deze in de raming op te nemen.

De bedragen zijn ook hoger door de extra maatregelen die aanvullend zijn t.o.v. de oorspronkelijke scope (ref. paragraaf 1.1 bij g).

Door goed risicomanagement wordt maximaal getracht verrassingen uit te sluiten – in financiële zin is er daarnaast een post onvoorzien opgenomen à 4,6 miljoen euro om onverwachte tegenvallers op te vangen.

De onnauwkeurigheidsmarge van de onderliggende ramingen bedraagt +/-20%. Met inbegrip van de post onvoorzien is de marge t.o.v. het kredietbedrag ca. -15%/ +5%

Vraag

Voor pompstation Bergen op Zoom worden de pompen eerst gereviseerd om vervolgens na 3 jaar vervangen te worden voor nieuwe pompen.

De kosten van deze revisie (€ 1.500.000,-) worden daarom in 3 jaar afgeschreven.

Is het niet mogelijk (zelfs wenselijk) om deze gereviseerde pompen na die 3 jaar te behouden als reserve pompen (binnen WBD, dan wel bij calamiteiten voor andere waterschappen in te zetten)? Hierdoor is er op voorhand geen sprake van kapitaalvernietiging, hoeven deze pompen niet in 3 jaar (versneld) te worden afgeschreven (zijn hoge kapitaallasten) en dragen we bij aan hergebruik.

Antwoord

Dit is een interessante gedachte. In de praktijk is de kans dat deze pompen als zodanig ingezet kunnen worden echter zeer beperkt, wat komt door hun specifieke capaciteit en vermogen. Ze zijn meer dan 40 jaar oud en onderdelen zijn steeds moeilijker verkrijgbaar. De kans is daarom groot dat ze nooit gebruikt zullen worden als ze als reservemateriaal op voorraad gehouden worden. Het op voorraad houden van de pompen lijkt niet te rechtvaardigen dat de afschrijvingstermijn verlengd wordt. Niettemin wordt de gedane suggestie betrokken in de verdere uitwerking van het project.

Agendapunt 3.e Prognose en realisatie van projecten binnen zuiveringsbeheer

Fractie Natuurterreinen:

Vraag

Adviesnota:

Pag 2, argumenten: Betekent 'vervangingsinvesteringen werden bepaald door middel van persoonlijke deskundigheid' dat alle kennis in de hoofden van mensen zat en nauwelijks was/is gedocumenteerd?

Antwoord

Nagenoeg alle installaties/componenten zijn sinds de jaren '90 opgenomen in een onderhoudsbeheerssysteem. Dit systeem richt zich vooral op preventief onderhoud en de korte (jaarlijkse) termijn hiervan. Bedoeld is vooral dat er nagenoeg geen systeem/systematiek was die over een langere periode (> 4 jaar) vooruit keek. Het over een langere periode vooruit kijken vanuit (beperkte) informatie in systemen was onvoldoende ontwikkeld. Deze kennis zat inderdaad in de hoofden van de medewerkers die wisten dat de laatste revisie bijvoorbeeld 7 jaar geleden was uitgevoerd en dus over 3 jaar weer moest. Hierbij werd onvoldoende gekeken op basis van inspectie of deze revisie niet eerder/latere kon worden uitgevoerd en hoe deze zich verhoudt met andere investeringen qua risico. Juist door het invoeren van assetmanagement wordt de sturing verlegd van persoonlijke deskundigheid naar planmatigheid en risicobenadering.

Vraag

Pag 4, financiële dekking: De eerste helft van deze alinea is nogal vaag. Is concreter te formuleren wat 'voor de eerste termijn past e.e.a. nog in de kadernota...etc' en 'voor de langere termijn....' ? Heeft dit verbeterplan mogelijk consequenties voor het zuiveringstarief?

Antwoord

Met de eerste termijn wordt concreet bedoeld de kadernota 2018-2027. Met de langere termijn wordt bedoeld de daarop volgende kadernota's. Zoals in de nota staat verwoord zal er "gewenning moeten ontstaan dat een omvangrijk volume van de assets aan einde technische levensduur gaat bereiken". Door goed assetmanagement wordt gestuurd op de minimale kosten voor de gehele levensduur. Consequenties voor het zuiveringstarief zijn niet uit te sluiten, maar zijn nu nog te prematuur.

Fractie PvdA

Vraag

Wat is het leermoment? Worden de processen nu direct aangepast, zodra er ontwikkelingen op het gebied van eisen zijn? Hoe wordt dit gemonitord?

Antwoord

Leermoment voor de organisatie is hoe een nog betere grip krijgen op sturing door middel van assetmanagement waarbij de sturing wordt verlegd van persoonlijke deskundigheid naar planmatigheid en risicobenadering. Zoals ook in de adviesnota staat vermeld is binnen Zuiveringsbeheer hiervoor het verbetertraject 'betrouwbaar in de basis' opgestart. Onderdeel van

dit traject is onder meer 'eisen aan installaties'. Processen worden direct aangepast indien omstandigheden dit vereisen. Er vindt constante monitoring plaats.

Vraag

Graag in de toekomst afkortingen vermijden of toelichten, juist omdat deze stukken ook openbaar staan.

Antwoord

Helaas zijn afkortingen niet altijd te vermijden maar waar deze tot leiden worden ze in de toekomst zeker eenmaal voluit geschreven.

Agendapunt 3.f Zienswijze jaarschijf 2018 programmabegroting 2018 -2021 en gewijzigde begroting 2017 BWB

Fractie Bedrijven

Vraag

In tabel 2 wordt het (geprognostiseerde) efficiencyvoordeel van de business-case op diverse momenten getoond. Wat ons vooral interesseert is het bedrag wat we (per jaar) werkelijk als efficiency voordeel hebben behaald. Is het mogelijk om dat als extra regel aan de tabel toe te voegen?

Antwoord

Het is niet mogelijk om het werkelijke efficiency voordeel te reproduceren omdat de werkelijke gegevens van het door het waterschap zelf uitvoeren van de taak Heffen en Invorderen niet aanwezig zijn. Het nu berekende efficiency voordeel is op basis van de geactualiseerde business-case afgezet tegen de werkelijke lasten voor heffen en invorderen.

Agendapunt 3.g Aanvraag uitvoeringskrediet instandhouding gistingstank rwzi Bath

Uit het oogpunt van leesbaarheid zijn de antwoorden bij deze vragen in blauw hieronder weergegeven.

Fractie Bedrijven

U gaat bij dit project van een voorgenomen innovatie investering met een grote subsidie bijdrage naar een instandhoudings investering die 1,6 miljoen duurder is en waarbij de innovatie niet wordt uitgevoerd. Dit roept bij onze fractie veel vragen op. Het is teleurstellend dat deze innovatie van hoge temperatuur vergisting nu niet doorgaat en dat we een miljoen subsidie mislopen.

De voorgenomen innovatie betrof een voorstel dat zich nog niet bewezen had, vandaar dat er eerst een uitgebreid onderzoek was opgenomen in het project. De onderzoeksresultaten waren op de innovatieve punten stikstofterugwinning en warmteterugwinning helaas minder dan gehoopt. Bij doorzetting hiervan is de business case, inclusief subsidie, ongunstiger dan alternatieven en zouden de overall kosten toenemen in plaats van afnemen. Vandaar de keuze om het niet te doen. Het energiebesparende deel voor mechanische menging levert wel een positieve bijdrage op de business case, lees kostenbesparing, en wordt dan ook wel uitgevoerd.

Uit de notitie voor deze aanvraag kan onze fractie niet goed opmaken waarom het schoonmaken, hier en daar repareren van 2 tanks en het vervangen van roerwerken 5,5 miljoen euro moet kosten.

Hier kunnen normaal gesproken bijna nieuwe installaties voor worden neergezet. Wij vragen ons af wat hier aan de hand is.

De slibgisting wordt zowel mechanisch als elektrotechnisch volledig vernieuwd, enkel het civiele gedeelte wordt gerenoveerd. Gedeeltelijk wordt het een nieuwe installatie. Een volledig nieuwe installatie kost minimaal twee miljoen Euro meer.

Daarnaast bestaat een stevig deel van de kosten uit het op een veilige manier uit bedrijf nemen, leeghalen en schoonmaken van de gistingstanks. Naar verwachting ligt er een dikke laag zand-slib mengsel van enkele meters onderin de tank. Verwijderen en afvoeren hiervan zijn arbeids- en kostenintensief. Ook bij nieuwbouw dient deze actie in de bestaande tanks gedaan te worden.

De fractie bedrijven wil graag de inhoud en achtergronden van dit uitvoeringskrediet beter begrijpen. Daarom deze, soms gedetailleerde, technische vragen:

- Wat is de technische historie van deze gistingstanks?
 - Hoe oud zijn ze? Hoe groot zijn ze? De gistingstanks zijn gebouwd in 1983 en zijn 5000 m3 inhoud per stuk.
 - Wanneer hebben ze voor het laatst groot onderhoud gehad? Wat is er toen gedaan? De tanks zijn voor het laatst in 1993 leeggehaald en schoongemaakt.

Enkele gasinblaaslansen zijn destijds gerepareerd, echter aan de tanks zelf is toen niets gedaan.

- Wat is de technische historie van de roerwerken?
 - Hoe oud zijn ze? Zijn ze technisch afgeschreven of financieel? Momenteel vindt menging plaats middels het terug inblazen van het geproduceerde biogas. De 2 gascompressoren zijn zowel technisch als financieel afgeschreven. Het model is verouderd en niet meer voorhanden, ook reservedelen zijn niet meer voorhanden. 1 compressor stamt nog uit 1983, de andere is enkele jaren geleden kapot gegaan en vervangen door een zelfde 2^e-hands compressor.
 - Wanneer hebben ze voor het laatst groot onderhoud gehad? Wat is er toen gedaan? De compressoren hebben jaarlijks normaal groot onderhoud (smering, overbrengingen, pakkingen en lagers).
 - Waarom voldoen ze nu niet meer? Zie antwoord hiervoor.

Kunt u ons een overzicht geven van de begroting van de werkzaamheden zoals die eerst begroot waren (3.950.000 euro) en nu begroot zijn? Graag gedetailleerd op hoofdgroepen van werkzaamheden en kostenposten. Uit een oogpunt van vertrouwelijkheid en aanbesteding kan deze informatie niet worden gepubliceerd. Geïnteresseerde AB-leden kunnen de betreffende tabel wel inzien tijdens de vergadering.

- We gaan de hoge temperatuur vergisting nu niet uitvoeren, daardoor lopen we een miljoen euro subsidie mis. (600.000 euro in plaats van 1.6 miljoen)
 - Wat is er uit het onderzoek, ontwikkeltraject 800361, gebleken dat dat nu niet kan? Wat zijn de onderzoeksresultaten? Bij gisting bij hoge temperatuur wordt meer biogas gemaakt, dat is de grote drijver van het project. Dit komt doordat het slib meer afgebroken wordt bij hoge temperatuur dan bij gisting bij lage temperatuur en zodoende meer koolstof beschikbaar komt voor omzetting naar biogas.
Er zijn echter 2 neveneffecten die van toepassing zijn: De 1^e is dat het slib na de gisting minder goed te ontwateren is. Er is meer polymeer nodig en er dienen meer vrachten slib afgevoerd te worden, beiden werken flink kostenverhogend, meer zelfs dan dat de extra biogas oplevert. Uit het pilot onderzoek kwamen sterk wisselende resultaten, testen zijn zelfs opnieuw uitgevoerd echter zonder stabiel goed resultaat. Openstaande onderzoeksvraag is of het slib met andere instellingen, of andere polymeer of langer stabiel draaien etc. toch beter te ontwateren is zodat de kosten afnemen en de business case alsnog positief kan worden.
Als 2^e neveneffect komen er bij gisting bij hoge temperatuur door het meer afbreken van het slib ook meer nutriënten vrij waaronder stikstof. Dit stikstof komt weer in het water in de zuivering. De stikstofbalans van de zuivering verandert hiermee en brengt de lozingsnorm voor stikstof in gevaar. Naar verwachting is aanvullende stikstofverwijdering nodig wat weer extra kosten met zich meebrengt. Onderzoeksvraag is hierbij hoe sterk verandert de stikstofbalans op rwzi Bath bij omschakeling van gisting bij lage temperatuur naar gisting bij hoge temperatuur en hoe grote extra stikstofverwijdering dient hiervoor te worden gerealiseerd.
 - U schrijft dat indien een paar onderzoeksvragen zijn beantwoord het dan "kan de temperatuur direct worden verhoogd". Wat zijn dit voor onderzoeksvragen? Zie antwoord 1^e open bullet.
 - Waarom is de business case niet positief? Ook hiervoor zie 1^e open bullet bij deze vraag.
 - Door de vragen niet te beantwoorden lopen we nu de subsidie mis. Is er niet een plan te bedenken dat we de vragen eerst beantwoorden, dan de installatie goed aanpassen en dan met subsidie deze innovatieslag toch maken? Er zijn meerdere redenen om dit niet te doen. 1^e is dat de instandhoudingsactiviteiten nu echt moeten gebeuren. Er is reeds een risico dat een gascompressor uitvalt. 2^e reden is dat de openstaande onderzoeksvragen niet zomaar beantwoord zijn, dan zijn we zeker 1 a 2 jaar verder. De subsidieverstrekker gaat niet zomaar akkoord met dit uitstel. Ook voor de huidige verwachte subsidie is er nog overleg met de subsidieverstrekker over aanpassing van de subsidieomvang en vertraging in het project. De verwachting is positief echter het is nog niet rond. 3^e reden is dat de extra subsidie niet gerelateerd aan het gisten bij hoge temperatuur zelf maar aan de daarbij bedachte realisaties in stikstofterugwinning en warmteterugwinning.

Stikstofterugwinning gaat niet gerealiseerd worden aangezien de businesscase ongunstig is t.o.v. (biologische) stikstofverwijdering. Warmteterugwinning kan nog wel gerealiseerd worden bij het toepassen van gisting bij hoge temperatuur echter de terugverdientijd tov aardgasverbruik is ruim 20 jaar en daarnaast is het de vraag of verwarming nodig is bij redelijk milde winters. Als overgegaan wordt naar gisting bij hoge temperatuur wordt aanbevolen eerst enkele jaren te verwarmen met aardgas indien nodig en daaruit te berekenen of warmteterugwinning loont.

- U vraagt meer dan 1 miljoen euro voor de afdekking van de risico's.
 - Wat voor aanwijzingen zijn er dat er veel meer kosten zijn dan eerst door u in de eerdere begroting gedacht? In het bedrag op het IP is geen risicoreservering meegenomen. Voor sommige projecten is dit niet van toepassing echter voor voorliggend project zeer zeker. Het is een niet alledaagse klus in een explosiegevaarlijke omgeving en niet los van risico's zoals ook in de nota genoemd. Ook is niet duidelijk hoeveel werk het leeghalen, schoonmaken en reviseren van de gistingtanks is. Dit kan pas bepaald worden als de gistingtanks uit bedrijf worden genomen en geopend.
 - Hebben de proeven met de hoge temperatuurvergisting deze 1 miljoen extra kosten veroorzaakt? Nee, de 1 miljoen is een risicoreservering voor onvoorziene kosten tijdens de uitvoering van het werk en om daarmee te voorkomen dat het werk stil komt te liggen tijdens uitvoering van het werk. Mocht alles vlekkeloos verlopen tijdens de uitvoering van het werk en de calculatie kloppen, dan wordt deze 1 miljoen niet uitgegeven.
 - Binnen dit miljoen vraagt u om 400.000 euro als "calculatie marge". Hoeveel was in de oorspronkelijke begroting opgenomen als post onvoorzien? Deze was bij plaatsing op het IP niet gespecificeerd.
 - Waarom moet dit nu met 400.000 euro worden verhoogd? Aangezien deze niet gespecificeerd was bij plaatsing op het IP is niet duidelijk of het een verhoging is. Binnen het projectteam onder assistentie van een adviesdienst is de 400.000 euro bepaald. De 400.000 is ingeschat met de eigen kennis en de kennis van de adviesdienst in combinatie met de projectomvang en het projecttype.
 - Is dit wel genoeg of veel te weinig? Hoe heeft u dat bepaald? Naar verwachting is dit genoeg. Naast het calculatierisico zijn ook andere risico's ingeschat op basis van een opgesteld risicodossier. Het plaatsvinden van alle gecalculerde risico's is niet waarschijnlijk maar is ook niet uit te sluiten. De manier van bepalen van het calculatierisico is hierboven genoemd.
- U vraagt 570.000 euro extra als resultante van de meerkosten van het pilot onderzoek.
 - Zijn deze meerkosten niet een overschrijding van de onderzoekskosten die nu op dit project worden verwerkt? De resultante in meerkosten is niet enkel van het pilot onderzoek. Deze is de resultante van meer- en minderkosten van het pilot onderzoek PLUS het wegvallen van de realisatie van warmte- en stikstof terugwinning PLUS het nog uit te voeren werk. Het is wel zo dat het onderzoek duurder is uitgevallen dan begroot. De tegenvallende resultaten waren ook een tegenvaller voor het projectteam en er is extra aandacht besteed om alles zo goed mogelijk te onderzoeken en om het tot een succes te maken.
 - Hoe groot is deze overschrijding dan? Het onderzoek was begroot voor 400.000 euro en uiteindelijk is ongeveer 850.000 uitgegeven.
 - Hoe groot zijn de minder kosten die niet worden gemaakt doordat een behoorlijk deel van de innovatie niet wordt uitgevoerd (warmteterugwinning en stikstof terugwinning)? 1,55 miljoen euro. Samen met de 450.000 euro meerkosten van het onderzoek resulterend in een netto besparing van 1,1 miljoen euro, zie ook de begroting in hoofdgroepen hierboven bij nr. 4

Agendapunt 4.a Mededeling toetsresultaten regionale keringen

Fractie Bedrijven

Vraag

In de notitie wordt gemeld dat er is geconstateerd dat er hiaten in het stelsel van keringen zijn. Deze worden aangeduid als "de lacunes van Breda en Terheijden".

Graag ontvangen wij hiervan een nadere duiding; Wat/waar zijn deze lacunes, welke risico's lopen we daar nu mee, hoe urgent is de aanpak daarvan en wanneer is de aanpak daarvan voorzien ?

Tevens melden wij dit agendapunt voor behandeling in het AB aan.

Antwoord

De 'lacunes' van Breda en Terheijden zijn oevers of constructies langs de Mark die in de Verordening Water van provincie Noord-Brabant niet de formele status van regionale kering hebben, maar wel dienst doen als kering ter bescherming van het achterland. Deze oevers en constructies zijn in de Legger van het Waterschap veelal aangeduid als 'hoge gronden'. De formeel vastgestelde regionale keringen sluiten hier op aan.

Bij de toetsing van de regionale keringen in 2013 is een hoger toetspeil gehanteerd (T100 norm in plaats van de eerdere T50 norm). Daarom is door het waterschap in 2014 een studie uitgevoerd naar schade die zou kunnen ontstaan ten gevolge van wateroverlast bij overstroming van deze lacunes bij het hogere, T100 toetspeil dat door de provincie is vastgesteld. De schade blijkt gering, maar er zijn mogelijk wel maatregelen noodzakelijk. Met name bij Terheijden kunnen naast technische maatregelen ook juridisch/planologische maatregelen nodig zijn zodat hier alsnog de status van 'regionale kering' wordt opgelegd. Het dagelijks bestuur wil alternatieven voor de verbeteropgave (technisch en juridisch/planologisch) in de volgende fase van het project "Verbetering Regionale Keringen" afwegen, conform het plan van aanpak.

Fractie CDA**Vraag**

Ten aanzien van agendapunt 4a: Mogen we hieruit concluderen dat dijkversterking bij de Laakse Vaart en Kibbelvaart, achter de keermiddelen, nu niet meer aan de orde is en de EVZ Kibbelvaart Noord op de tekentafel kan?

Antwoord

Ja. Echter, afwaardering van de regionale keringen langs de Laaksche Vaart en Kibbelvaart kan pas plaatsvinden nadat de keermiddelen in de monding van de vaarten zijn gerealiseerd. Provincie Noord-Brabant moet dan de afwaardering formeel regelen in de Verordening Water. Pas na afwaardering van de keringen door de provincie kan het waterschap de Projectplanprocedure opstarten en de EVZ realiseren. Vooruitlopend daarop werkt het waterschap aan grondverwerving en ontwerp van de EVZ.

Overige verzoeken**Fractie Water Natuurlijk****Agendavoorstel**

Verzoek om agendapunt 3e te bespreken na 3a; dus voor de agendapunten 3b, 3d, 3g, die allen betrekking op agendapunt 3e en de consequenties hiervan.

Antwoord

Dit agendavoorstel kan aan het begin van de vergadering worden ingediend bij de voorzitter. Het algemeen bestuur kan dan, gehoord de voorzitter, hierover besluiten.

Besprekingsvoorstel

Verzoek vanuit de werkgroep Bestuurlijke Vernieuwing (dus mede namens Louis, Hans Peter, Henk): graag royaal ruimte voor debat bij onderdeel Kadernota. Dus na 2^e ronde extra tijd inlassen hiervoor. Vorig jaar hebben we dit uitgeprobeerd en dat beviel goed, maar was nog wat voorzichtig. Nu opnieuw kans om dit te doen. Rol voorzitter mag best enigszins sturend zijn hierbij, in de zin van: zorgen dat niet slechts 1 thema uitgediept wordt, maar meerdere hoofdthema's die in de 2^e termijn algemene beschouwingen aan de orde komen. Debat is een steeds waardevoller onderdeel van onze AB-bijeenkomsten, waarin we ook inzichten en meningen kunnen delen. Levert zo mogelijk waardevolle toevoeging op stukken, in dit geval Kadernota.

Om alle AB-leden (= incl. DB-leden) gelegenheid te geven mee te doen aan dit debat, is het voorstel een technisch voorzitter aan te stellen voor dit onderdeel. Dan kunnen ook betreffende portefeuillehouders vrijelijk spreken vanuit hun verantwoordelijkheden.